שהכל ברא לכבודו ויוצר האדם –

That He created everything for His honor, and He forms man

OVERVIEW

The גמרא enumerates the ברכות התנים. Our תוספות discusses why some of the ברכות begin with a 'ברוך', while others do not.¹

פותחת² בברוך אף על פי שכל אחת סמוכה לחבירתה³

The ברכה of יוצר האדם and יוצר האדם begin with ברוך, even though that each one of these ברכות **is next to another** ברכה, ⁴ nevertheless -

כיון דקצרות הן⁵ אם לא היה פותח בברוך היה נראה הכל ברכה אחת -Since they are short ברכות, if they would not begin with ברוד, it would appear as if they all are one ברנד, therefore they begin with ברנד to differentiate them from each

יכן אשר יצר אם לא היה פותח בברוך היה נראה שהיתה מתחלת מברוך יוצר האדם אשר יצר - $\mathbf{And\ similarlv}^6$ the ברכת יוצר האדם of אשר יצר וכו' (which is סמוכה to ברכת יוצר האדם and should therefore seemingly not begin with ברוך, nevertheless) if it would not begin with ברוך, it would appear as if it is one ברכה which starts from ברוך יוצר האדם and continues into 'אשר יצר וכו'.

אבל שוש תשיש שהיא אחר ברכה ארוכה אין צריך לפתוח בברוך -However the שוש תשיש, which follows a long אשר יצר), which ends with a ברוך, does not need to begin with ברכה, since it is evident that it is a separate ברכה from אשר יצר.

ואשר ברא פותחת בברוך -

And the ברכה of אשר ברא (the last of the ברכות) begins with a ברוך even though it is a

 $^{^1}$ There is a general rule that a ברכת which follows another ברכה (in a regular sequence) such as in ברכת סי (the second and third ברכות) do not begin with 'ברוך'. Only the first שמ"ע 'begins with 'ברוך'.

² Others amend this to פותחות in the plural (instead of פותחת), see footnote # 3.

³ The שהכל ברא of יוצר האדם follows the שהכל ברא of ברכה follows the ברכה of ברכה may (perhaps) also be considered a since it follows the ברכה לחברתה (see [however] ברכה הסמוכה לחברתה on תוד"ה חוץ on מהרש"א פסחים קד,ב מהרש"ל and מהרש"here)].

⁴ See footnote # 1. See 'Thinking it over'.

 $^{^{5}}$ It would seem (especially from what תוספות writes later regarding אשר יצר and שוש that תוספות means that since the ברכות preceding (יצר and) בחכות (respectively), are short ברכות, therefore if would not begin with ברכה it would appear that they are a continuation of the previous ברכה (which is בפה"ג (one [long] בא"י אמ"ה שהכל ברא לכבודו יוצר האדם is ברג לכבודו יוצר האדם (חוברל ברא לכבודו יוצר האדם).

⁶ See 'Thinking it over' for a possible explanation why תוספות discusses אשר יצר separately from יוצר and יוצר, even though the question and answer is seemingly the same.

 $^{^7}$ It would appear as if the ברכה is ברכות יצר את האדם אשר יצר את האדם בא"א , when it is really two separate ברכות.

and it follows a ברכה הסמוכה (שמח תשמח), so seemingly it should not begin with ברכה, nevertheless it begins with ברוך -

לפי שמברכים אותה בפני עצמה כשאין פנים חדשות כדפירש בקונטרס - Because we make this אשר ברא by itself (not following any other ברכה), when there are no רש"י as פנים חדשות explained. In that instance it is not a ברכה הסמוכה , and needs to begin with ברוך, therefore it begins with כמוכה לחברתה.

יעל שהכל ברא לכבודו ויוצר האדם פירש בקונטרס 9 טעם אחר אחר פירש פירש פירש פירש פירש האדם מחל האדם מחל סffers another reason why they begin with ברוך.

ורבינו חננאל פירש דיוצר האדם פותחת בברוך -

And the ה"ח explained that יוצר האדם begins with ברוך (even though it is a ברכה (הסמוכה לחברתה) -

לפי שיש שלא היו אומרים אותה 10 כדאמר בסמוך

For there were those who did not say this ברכה, as the גמרא shortly states regarding לוי (that he made only five ברכות; omitting לוי).

תוספות discusses a tangential issue:

יאומר רבינו תם דבפרק קמא דברכות (דף יא,ב) גבי ברכת התורה גרסינן - And the מסכת ברכות says that in the first מסכת ברכות מסכת ברכות regarding the blessings over the תורה, the texts should read -

רבי יוחנן מסיים בה הכי והערב נא דברכה אחת היא¹¹ - רבי יוחנן מסיים בה הכי והערב נא דברכה אחת היא¹¹ (not הערב נא is one ברכה beginning with a בדברי תורה beginning with בדברי הערב נא בדברי מורה בא"י וכו' בדברי הערב נא בדברי הערב נא בדברי הערב נא בדברי הערב בא"י וכו' בדברי הערב בא בדברי הערב נא בדברי הערב נא בדברי הערב בא בדברי הערברי הערב בא בדברי הערב בא בדברי הערב בא בדברי הערברי הערברי

ראי הוו שתי ברכות היה צריך לפתוח בברוך אף על גב דסמוכה לחברתה - דאי הוו שתי ברכות היה צריך לפתוח בברוך אף על גב דסמוכה and בדברי תורה the ברכה of הערב נא should begin with ברוך even though it is סמוכה לחברתה (בדברי תורה - בדברי בדברי בדברי הורה) -

כיון שאותה שלפניה היא קצרה -

Since the ברכה שרב נא הערב נא (the ברכה הדברי מורה לדברי תורה) is a short ברכה, and we may mistakenly assume that ברכה is part of that ברכה. However now that the גירסא is גירסא they are indeed one ברכה, so obviously והערב נא ברוך.

ובתר הכי גרסינן הלכך נימרינהו לתרווייהו ולא גרסינן לכולהו –

רד"ה יוומה ⁸

 $^{^9}$ בד"ה שמח ברכת אשר יצר Even though ברכת רש"י. Even though ברכת אשר ברוך and not ברכת אשר ברכת השר בברך begins and ends with פותח בברך and בברך ברכת מוצר יוצר. פותח בברך.

¹⁰ יוצר האדם cannot be considered a proper ברכה הסמוכה לחברתה, since not all agree that it is included in this sequence. See 'סוכ"ד אות ה

¹¹ Therefore we do not answer אמן between דברי תורה and זהערב.

And afterwards (there in ברכות) the text should read, 'therefore we should say both of them' (ברכי תורה והערב) [as one] and אשר בהר as the second), but the text do not read, we should say all of them' -

דאם כן 13 הוה משמע דשלש 14 ברכות הן:

For saying 'all of them', would indicate that there are three ברכות התורה. 15

SUMMARY

The rule of ברכה הסמוכה (it does not begin with ברכות) does not apply if the preceding ברכות are short, if they are said sometimes by themselves, or not in the sequence. ברכה is not a separate ברכה.

THINKING IT OVER

תוספות explains to us why שהכל ברא and אשר יצר begin with a ברכה (even though they are a ברכה. ¹⁶ Seemingly how else could it be; ¹⁷ if they would not begin with a ברכה (but we would merely say שהכל ברא לכבודו), it would not be a ברכה at all?! 18

_

¹² The text there (regarding ברכות התורה) reads: מאי מברך א"ר יוחנן לעסוק בדברי תורה, ור' יוחנן מסיים בה ברכות התורה, אמר שמואל אקב"ו לעסוק בדברי תורה, ורב המנונא אמר אשר בחר בנו וכו' בא"י נותן התורה, אמר רב המנונא זו היא מעולה הכי הערב נא וכו' בא"י המלמד תורה לעמו ישראל, ורב המנונא אמר אשר בחר בנו וכו' בא"י נותן התורה, אמר ישראל, ורב המנונא אמר אשר בחר במרכות הלכך לימרינהו לכולהו הערב) replaces the הערב (ימרינהו לכולהו הערב).

¹³ The term 'כולהו' refers (usually) to more than two. See (however) רש"ש who questions this assumption. See however תוס' שאנץ here who writes that דכולהו משמע טפי דהוו תלתא (it can mean two but is usually means three).

 $^{^{14}}$ אשר בחר and אשר בחר.

¹⁵ ברכה cannot be a separate ברכה, for then it would need to begin with ברוך.

¹⁶ See footnote # 1

¹⁷ See footnote # 6.

¹⁸ See הפלאה.